

ZÁPISNICA

**z dvadsiateho zasadnutia Výboru pre práva lesieb, gejov, bisexuálnych, transrodových
a intersexuálnych osôb (ďalej len „výbor“)**

7.3.2023 o 10:00 hod., Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky

Prítomní členovi a členky výboru: viď podľa prezenčnej listiny.

Program zasadnutia:

1. Diskusia a informácie o plnení odporúčaní vyplývajúcich z uznesení Výboru a Rady k teroristickému útoku na Zámockej ulici v Bratislave a k výzve Ide nám o život.
2. Stanovisko Výboru k návrhu Zákona o fiduciárnom vyhlásení (č. LP/2023/62 v MPK) a Zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 37/2002 Z. z. o nadáciách (č. LP/2023/63).
3. Rôzne.

Rokovanie v rámci jednotlivých bodov programu:

Otvorenie zasadnutia

Minister spravodlivosti Viliam Karas privítal členov a členky výboru a navrhol prejsť k schváleniu návrhu programu a jednotlivým bodom rokovania.

Členovia a členky výboru schválili návrh programu, bez ďalších návrhov.

BOD 1

Diskusia a informácie o plnení odporúčaní vyplývajúcich z uznesení Výboru a Rady k teroristickému útoku na Zámockej ulici v Bratislave a k výzve Ide nám o život.

Martin Macko, podpredseda výboru, Iniciatíva Inakosť

Predstavil 1. bod a dôvod zvolania schôdze. Kedže ubehlo už niekoľko mesiacov od vraždy na Zámockej, po ktorej bolí navrhnuté viaceré opatrenia návrhov zmien, členovia výboru by chceli vedieť, či a ako sa podarilo tieto opatrenia uviesť do praxe. Zároveň vznikla požiadavka na vypracovanie legislatívneho návrhu, ktorý by upravoval aj životné situácie párov rovnakého pohlavia. Návrh bol predložený na MPK a chceli by sa k nemu rovnako vyjadriť.

Minister spravodlivosti Viliam Karas a štátna tajomníčka ministerstva spravodlivosti Edita Pfundtner upresnili, že na výbor boli prizvaní viacerí hostia, aby sa vyjadrili k plneniu uznesení.

Daniel Milo, riaditeľ Centra boja proti hybridným hrozbám

Uviedol, že v nadváznosti na útok sa v Centre rozhodli spracovať analýzu naratívov šírených na rôznych sociálnych sietiach v súvislosti s týmto teroristickým útokom. Analýza bola ukončená v novembri a daná k dispozícii členom Bezpečnostnej rady SR. Nakol'ko sa jedná o neverejný dokument, pre účely výboru boli prezentované stručnejšie závery.

K základným zisteniam – slovenské dezinformačné stránky šírili podobný narativ ako strelec zo Zámockej. Útok tento priestor neochromil, ale naopak bol využitý na rozšírenie predstáv dezinformátorov a konšpiračných teórií. Ako ďalej vyplýva z analýzy, hlavným narativom bola snaha o dezinterpretáciu tejto udalosti. Hned po udalosti bývalý príslušník SIS začal šíriť teóriu, podľa ktorej

za útokom stalo tajné komando SIS a tento naratív, že skutok sa stal iným spôsobom a strelec sa nezastrelil sám, mal pomerne vysoký výtlak. Identifikovali takmer 1000 rôznych príspevkov na rôznych platformách. Z 34 identifikovaných príspevkov na youtube mali všetky LGBTI naratív, s celkovým výtlakom takmer 2 miliónov videní pár týždňov po útoku. Pri iných platformách dospeli k záveru, že hlavným cieľom bola polarizácia spoločnosti, odvedenie pozornosti od skutočného páchateľa a jeho motívu. Významnú úlohu zohral rozhovor Mariána Kotlebu s otcom útočníka, ktoré je doteraz prístupné na youtube. Ďalej sa k téme vyjadrili napr. Danny Kollár, Ľ. Blaha, Robert Fico, ktorí majú veľký výtlak na internete.

Záver je, že namiesto scitivenia spoločnosti voči postaveniu LGBTI ľudí, ktoré malo nasledovať po udalosti, bola táto téma využitá rôznymi politickými aktérmi a dezinformátormi na zneužitie propagácie protizápadných, protiliberálnych naratívov, v zmysle liberálnej demokracie. V online priestore táto skupina mala veľký vplyv a dokázala prehlušiť sympatizujúcu časť verejnosti.

Martin Smiško, riaditeľ protiteroristickej centrály NAKA

Nadviazal na Daniela Mila, riaditeľa Centra boja proti hybridným hrozbám. Prezentoval štatistické údaje protiteroristickej centrály, pričom uviedol, že počty TČ extrémizmu z osobitného motívu zameraných proti LGBTI komunité nie sú veľké. V minulom roku evidovali 28 začatých trestných stíhaní za TČ z osobitného motívu (hate crime – trestné činy z nenávisti), len 8 prípadov bolo smerovaných voči LGBTI komunité, väčšina z nich po útoku na Zámockej (2021 – 2 prípady, 2020 – 0, 2019 – 1, 2018 – 1, 2017 – 0). Paradoxne v štatistikе nie je zahrnutý práve TČ na Zámockej v dôsledku chýbajúceho osobitného motívu pri trestnom čine teroristického útoku. Ako trestné činy terorizmu (niektoré formy účasti na terorizme) sa vyšetrujú aj prípady schvaľovania teroristického útoku na Zámockej a prípady presadzovania militantného akceleracionizmu, obsahujúce aj nenávistné prejavy proti LGBTI komunité.

Okrem TČ extrémizmu z osobitného motívu boli naďalej prítomné aj dovtedy štandardné prejavy extrémizmu, v kybernetickom priestore aj mimo neho, a po teroristickou útoku v Bratislave bol zaznamenaný nárast prejavov extrémizmu proti LGBTI komunité. Prejavy podpory a otváranie otázok na zlepšenie podmienok občianskeho spolužitia s príslušníkmi LGBTI komunity po teroristickom útoku v Bratislave v októbri 2022 vyvolali protireakciu – niekoľkonásobný nárast nenávistných prejavov a útokov proti tejto komunité, pričom ide aj o prejavy nenapíňajúce znaky skutkovej podstaty TČ alebo priestupku.

Pokiaľ ide o systémové opatrenia na trestnoprávnu ochranu LGBTI komunity, Policajný zbor po dohovore s prokuratúrou inicioval v rámci novely Trestného zákona konkrétnie zmeny, ktoré boli do návrhu zapracované a akceptované v rámci MPK - rozšírenie chránenej charakteristiky „sexuálna orientácia“ do legálnej definície extrémistického materiálu, zahrnutie chránenej charakteristiky „sexuálna orientácia“ do skutkovej podstaty TČ hanobenia národa, ras a presvedčenia a zahrnutie tejto štatistiky aj do novoformulovanej skutkovej podstaty priestupku extrémizmu. Dopolnil sa menej závažné verbálne alebo neverbálne útoky z dôvodu nenávisti proti LGBTI komunité posudzujú ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu, s nižšou výškou pokuty (navrhovaná výška pokuty za priestupok extrémizmu je až do 1500 eur).

NAKA v rámci MPK navrhla doplnenie zákona o fiduciárnom vyhlásení tak, aby zahŕňal aj novely zákona o štátnej službe (zákon č. 73/1997 Z.z.) a zákona o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov (328/2022 Z.z.) s riešením takých životných situácií, ako je úmrtie alebo potreba služobného voľna pri sprevádzaní partnera/partnerky (dôverníka uvedeného vo fiduciárnom vyhlásení).

Policajný zbor plní úlohy vyplývajúce zo zákona o Policajnom zbere, napr. v podobe spolupôsobenia pri ochrane základných práv a slobôd, najmä pri ochrane života, zdravia, osobnej slobody a bezpečnosti

osôb a pri ochrane majetku, alebo spolupôsobenia pri zabezpečovaní verejného poriadku. Preventívny charakter má aj štandardná hliadková služba a obchôdzková služba vykonávaná najmä policajtmi základných útvarov, s prihliadnutím na rizikové miesta a podujatia. V prípade väčších podujatí sa po ich nahlásení intenzívne komunikuje s organizátorm a prijímajú sa adekvátnie bezpečnostné opatrenia, ako príklad dobrej praxe uviedol podujatia „Dúhový PRIDE“. V rámci rezortu vnútra bola zriadená osobitná skupina na riešenie ochrany mäkkých cieľov.

Martin Dorociak, zástupca Rady pre mediálne služby

Ako uviedol bezprostredne po útoku skenovali platformy na zdieľanie obsahu a zdieľanie videí. Jednou z ich úloh je vyhľadávanie nevhodného a extrémistického obsahu.

Majú rôzne skúsenosti so spoluprácou s týmito platformami a reakciami na žiadosti o stiahnutie obsahu. K ich práci monitorovanie hostingových služieb po celom svete, pričom pozitívne skúsenosti majú napríklad s Novým Zélandom, zlé skúsenosti s hostingovými platformami v USA, v dôsledku širokého vnímania slobody slova. Darí sa im vytvárať tzv. eskalačné kanály - určenie konkrétnych zamestnancov, ktorí komunikujú s Radou a v rámci spolupráce sa snažia pochopiť ich pohľad na vec. Napríklad Facebook – komunikujú v týždňových, dvojtýždňových intervaloch. Pozitívna skúsenosť s platformou Twitter, ktorá obsah stiahla takmer okamžite, kým youtube doteraz nestiahol už spomínané video s rozhovorom Mariána Kotlebu s otcom útočníka. Ak nie je obsah nelegálny, platforma musí vyhodnotiť obsah podľa svojich vnútorných štandardov.

Začali niekoľko správnych konaní voči platformám so sídlom na Slovensku, na ktorých sa objavili časti manifestu alebo komunikácie strelnca. Konania boli zastavené, nakoľko všetky tieto platformy stiahli obsah dobrovoľne.

Ďalej spracovali súhrnnú správu, ktorá obsahuje sumár s počtom príspevkov, aký objem obsahu zaznamenali na jednotlivých platformách, časové rozsahy ako dlho tam tento obsah bol, či ho platformy stiahli alebo nestiahli. Report je publikovaný [na stránke Rady](#), bol spracovaný ako samostatný komunikát a bol preložený do anglického jazyka. Všetky informácie, s ktorými pracujú sú verejné a transparentné. Slovo odovzdal kolegovi, ktorý pracoval na reporte.

Jakub Rybnárik, zástupca Rady pre mediálne služby

Predstavil hostingové platformy, na ktorých zaznamenali obsah súvisiaci s útokom. Celkovo išlo o 15 platořiem, pričom spolupracovalo 11. Okrem svojho monitoringu dostávajú podnety od iných ministerstiev a jednotlivcov, pričom celkovo nahlásili 109 verejne dostupných príspevkov. Problémovými sú príspevky v uzavretých skupinách, do ktorých nemajú prístup. 32% percent týchto príspevkov tvorili nenávistné prejavy, avšak zakročené bolo len v 4 prípadoch a podarilo sa ich odstrániť, čiže väčšina je stále online.

Aj v krízovej situácii platformy reagujú len veľmi pomaly. Líši sa rýchlosť stiahovania obsahu na SK a v zahraničí, napríklad Facebook tvrdí, že stiahne 80% obsahu do 24 hod., na Slovensku je to však aj niekoľko dní. Twitter reagoval promptne, avšak ako bolo možné vidieť už predtým, celý Twitter útočníka obsahoval explicitne nelegálny obsah, vrátane tvrdého antisemitizmu a rasizmu. Chýba preventívne moderovanie obsahu. Ďalšie z platořiem, na ktorých sa našlo veľké množstvo nelegálneho obsahu, neobsahujú ani pravidlá na moderovanie obsahu. Youtube je problematický pre algoritmy propagujúce radikálne videá. Ak jedna platforma obsah odstráni, no video je naďalej dostupné na inej platoře, užívateľovi stačí len prejsť na inú platořu.

K záverom monitoringu uviedol, že nelegálny, či problematický obsah je stále prístupný užívateľom a to aj napriek opakovaným nahláseniam. Neschopnosť moderovať diskusiu sa prenáša do fyzického sveta, ako bolo vidieť na útoku na Zámockej ulici.

Ďalej spomenul, že existuje nariadenie o odstránení teroristického obsahu online, ktorý musí byť odstránený do hodiny od prijatia oznámenia. Zatiaľ takýto príkaz vydaný neboli.

Odporúčania z tejto správy sa týkajú odstraňovania opakovane nahlasovaného problematického obsahu. Medzi inými napr. vyčleniť adekvátne materiálne, personálne zdroje a finančné zdroje pre oblasť východnej a strednej Európy, ktoré sú systematicky zanedbávané týmito platformami. Efektívne využívať existujúce prostriedky a zaradiť Radu pre mediálne služby do procesov na odstraňovanie problematického obsahu.

Zároveň si všimli, že viaceré média informovali o udalosti neprofesionálne alebo priamo šírili nelegálne informácie, a preto považujú za dôležité štandardy pre médiá a rozvoj mediálnych zručností.

Martin Dorociak, zástupca Rady pre mediálne služby na záver doplnil, že tieto odporúčania sa snažia posunúť prostredníctvom eskalačných kanálov, avšak majú poddimenzované kapacity, ktoré môže ešte ovplyvniť ohľásené hromadné prepúšťanie.

Martin Mališka, Parlamentný inštitút Kancelárie NR SR

Informoval výbor, že Etický kódex poslanca nebol do dnešného dňa priatý, napriek tomu Rokovací poriadok obsahuje viacero ustanovení, ktoré umožňujú vyvodzovať disciplinárne dôsledky voči poslancovi za jeho výroky, či už je to vo vzťahu poslanec - poslanec alebo voči poslancovi, ktorý prekročí hranicu slušnosti svojím prejavom alebo činmi v Národnej rade. Prvou možnosťou je vyzvanie, no ak poslanec odmietne zachovať istú mieru slušnosti v rámci vystúpenia, je možné začať až disciplinárne konanie a uložiť pokutu do výšky 2000 eur.

Boli plány na prijatie Kódexu, aj k nemu prebiehali rokovania, avšak vzhľadom na končiace sa volebné obdobie nevie povedať, či sa podarí prijať do konca tohto volebného obdobia.

Martin Smiško, riaditeľ protiteroristickej centrálnej NAKA

Nadviazal na tému riešenia teroristického obsahu online. Uviedol, že SR implementovala Nariadenie EP a Rady o riešení šírenia teroristického obsahu online z roku 2021, kde úlohy boli rozdelené medzi PZ a Radu pre mediálne služby, a to novelou zákona o Policajnom zbere a prijatím zákona o mediálnych službách. V rámci polície spadá táto agenda pod odbor počítačovej kriminality NCODK a protiteroristickú centrálu NAKA. V praxi však komunikačná elektronická platforma vyvíjaná Europolom, na ktorej má byť postavený praktický výkon nariadenia a ktorá prepojí príslušné štátne orgány a poskytovateľov hostingových služieb v rámci EÚ, ešte nie je funkčná. Poukázal však na skutočnosť, že po útoku na Zámockej identifikovali závadový obsah uložený na serveroch mimo jurisdikciu EÚ, jednoznačne najväčší problém je s Telegramom. V takýchto prípadoch kontaktujú Europol a Radu, pričom pochváli ich aktívny prístup, a tak využívajú komunikačný potenciál uvedených inštitúcií. Bez ohľadu na nariadenie, ktoré rieši len terorizmus, sa riešia v rámci Europolu tzv. akčné dni nahlasovania násilného pravicového extrémizmu a terorizmu, kde jednotlivé štáty EÚ nahlásia Europolu potenciálne extrémistické a teroristické stránky, ktoré následne komunikuje s dotknutými poskytovateľmi obsahu alebo hostingových služieb na báze dobrovoľnosti.

Minister spravodlivosti Viliam Karas uviedol, že ak s tým zainteresované strany súhlasia, rád by túto časť práce verejne odkomunikoval a pochváli kvalitu prezentovaných vstupov.

Marián Filčík, zastupujúci tajomník výboru, upozornil členov výboru na písomné vyjadrenia ďalších inštitúcií, ktoré boli oslovené, ale nemohli sa zúčastniť zasadnutia – Ministerstvo vnútra SR a Ministerstva zdravotníctva SR, ktoré ráno zaslalo schválený štandardný postup.

Katarína Kohylová, MZ SR

V stručnosti predstavila stanovisko k uzneseniu, ktoré bolo prijaté na poslednom zasadnutí výboru. MZ SR súhlasí s tým, aby Slovenská republika naplnila svoj pozitívny záväzok poskytnúť právny rámec umožňujúci párom rovnakého pohlavia priznať primerané uznanie a ochranu ich vzťahu, vyplývajúci z čl. 8 Dohovoru, v rozsahu vymedzenom judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva. MZ SR požiadalo o vyjadrenie k otázke adopcií detí párem rovnakého pohlavia Sekcii detskej a dorastovej psychiatrie Slovenskej psychiatrickej spoločnosti, o. z. Slovenskej lekárskej spoločnosti (ďalej len „oborová spoločnosť“), ktorá uviedla, že: „dieťa potrebuje pre zdravý psychický a fyzický vývin predovšetkým starostlivé, harmonické a láskyplné prostredie bez násilia, bez ohľadu na to kto tvorí členov domácnosti (možnosť je veľa). Sexuálna orientácia je biologicky daná (vrozená), priamo nesúvisí so starostlivosťou, rodičovskými schopnosťami a záujmom o dieťa. Medicínske riziko pre vývin dieťaťa však môže vzniknúť z agresivity spoločnosti voči takejto rodine.“ V súvislosti s uvedeným stanoviskom odbornej spoločnosti odporúča MZ SR Výboru pre práva LGBTI osôb zamierať sa na podniknutie krokov za účelom boja proti predsudkom a diskriminácii párov rovnakého pohlavia v spoločnosti.

Nikola Ružičková, MZ SR

Doplnila, že štandardný postup pre diagnostiku a komplexný manažment zdravotnej starostlivosti o dospelú osobu s transsexualizmom (F64.0) nadobudol účinnosť 3.3 a zatiaľ je v platnosti. Publikovaný bol rovnako vo Vestníku.

Lucia Plaváková, Iniciatíva Inakosť

Vyzvala MV SR, aby upravilo svoje stanovisko pre matričné úrady v zmysle štandardov.

Martin Macko, podpredseda výboru, Iniciatíva Inakosť

Položil otázku Danielovi Milovi, riaditeľovi Centra boja proti hybridným hrozbám, či identifikovali odporúčania, ktoré majú byť prijaté na základe dát, ktoré majú k dispozícii, nakoľko sa roky hovorilo, že problém je v chýbajúcich dátach.

Daniel Milo, riaditeľ Centra boja proti hybridným hrozbám

Informoval výbor, že áno, materiál spracovával kolega Martin Smiško, riaditeľ protiteroristickej centrály NAKA, avšak niektoré opatrenia boli v režime, a preto je možné informovať len o niektorých z nich. Opatrenia boli predložené na Bezpečnostnú radu, ktorá ich schválila.

Zeljko Sampor, MK SR

Oslovil Daniela Mila, riaditeľa Centra boja proti hybridným hrozbám a Martina Smišku, riaditeľa protiteroristickej centrály NAKA s otázkou, či podľa nich príspevky vykazujú znaky organizovanej skupiny, pretože zistili pri európskom návrhu týkajúceho sa mediálnych služieb, že 80% príspevkov, ktoré boli proti, boli zo SR, reakcie jasne naznačovali, že išlo o organizovaný spôsob, napriek tomu, že ani štátna správa nevie nájsť návrhy EK, ktoré zverejnja. Stalo sa to opakovane, niektoré vykazovali znaky botov.

Martin Smiško, riaditeľ protiteroristickej centrály NAKA

Uviedol, že pojem organizovaná skupina je zadefinovaný v TZ a spája sa s trestnou činnosťou. Samotná koordinácia aktérov alebo organizácia mediálnej kampane prezentujúca aj nátlakovou formou nejaký názor nie je TČ, PZ to riešiť nemôže, pokiaľ nie sú naplnené znaky skutkovej podstaty niektorého TČ.

Daniel Milo, riaditeľ Centra boja proti hybridným hrozbám

Doplnil, že vnímajú vysokú kooperáciu medzi jednotlivými aktérmi, ako sa šíria naratívy a pod. Ide o organizáciu skupín, ktoré sa organizujú proti politikám s ktorými nesúhlasia. Pokiaľ však neprekračujú znaky zákonnosti, je ľahké voči takýmto aktivitám zasiahnuť pokiaľ nevykazujú prvok cudzej moci.

Zeljko Sampor, MK SR

Poukázal na latenciu kriminality a neochotu ľudí, v ich prípade novinárov, nahlasovať takéto trestné činy, tak štatistiky neprekračujú skutočné dátá. Ďalej výbor informoval o rokovaniach so zástupcami niektorých platform a ich zlom pokrytí nášho regiónu.

Ďalšia diskusia sa týkala dezinformácií, nakoľko predstavujú podľa Martin Macka, podpredsedu výboru, obrovský problém nielen v LGBTI téme. Minister spravodlivosti Viliam Karas informoval výbor o svojej skúsenosti s prípravou tejto legislatívy a Martin Smiško, riaditeľ protiteroristickej centrálky NAKA o navrhovaných zmenách v rámci novely TZ.

V závere diskusie k tomuto bodu Martin Macko, podpredseda výboru, oceňil prístup polície, vrátane zmeny prístupu, poukazujúc sa význam pri budovaní dôvery. Poukázal na vysokú latenciu, podľa ich prieskumov až 96% osôb nenhádá útoky polícií a medzi hlavné dôvody uvádzajú, že by s tým polícia nič neurobila.

Lucia Plaváková z Iniciatívy Inakosť poukázala na skutočnosť, že zvýšený počet nahlásených prípadov po útoku na Zámockej je dôsledok vyššej dôvery v políciu.

BOD 2

Stanovisko Výboru k návrhu Zákona o fiduciárnom vyhlásení (č. LP/2023/62 v MPK) a Zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 37/2002 Z. z. o nadáciách (č. LP/2023/63).

Martin Macko, podpredseda výboru, Iniciatíva Inakosť

Uvedomuje si, že mandát, ktorý dostal minister spravodlivosti je do značnej miery nezrealizovateľný, a to upraviť životné situácie párov rovnakého pohlavia bez registrácie partnerstiev, a preto vznikla takáto zvláštna forma s množstvom vzájomných rozporov. Preto vzniká otázka, či má takáto podoba vôbec zmysel pre LGBTI ľudí. V danej podobe je tento návrh pre LGBTI komunitu neakceptovateľný.

Čo sa týka dôverníkov a nadácií, k úprave nadácií sa nevyjadril, lebo z ich pohľadu sa jedná o niečo úplne iné. Uviedol, že nerozumie prečo sa návrh prezentuje ako pomoc pre LGBTI ľudí, keď nereflektuje ich požiadavky a judikatúru európskych súdov. Inštitút dôverníkov sa netýka ani len párov, môže sa týkať aj viacerých ľudí. Prekáža mu, že sa to prezentuje ako reakcia na to čo sa stalo na Zámockej, aj keď sa ich to prakticky ani netýka.

Z hľadiska obsahu je problematické, že v rozpore s tým čo bolo prezentované, návrh nerieši dedenie, netvárajú sa dedičské skupiny. V podobe spravovania majetku po dedičské konanie sa s tým v praxi ani nestretli. Podľa ich názoru je takéto riešenie nedostatočné a ak sa má tento návrh prezentovať ako niečo pre páry rovnakého pohlavia a LGBTI ľudí, tak sú zásadne proti tomu, aby to bolo prijaté.

Ak sa to týka iných, diskusia by mala byť vedená inde. Preto navrhli uznesenie s cieľom upovedomiť, že návrh nereflektuje požiadavky LGBTI ľudí.

Lucia Plaváková, Iniciatíva Inakosť

Doplnila, že právne normy sa prijímajú na nejaký spoločenský dopyt a chcela vedieť, z čoho vychádzalo MS SR, či malo nejakú analýzu z akej časti spoločnosti bol takýto dopyt a prečo.

Viliam Karas, predsedu výboru, minister spravodlivosti SR

Uviedol, že intenzívne rokoval aj s niektorými členmi výboru a to opakovane. Avšak rozsah mandátu, ako bolo spomenuté, bol veľmi úzky. Z tohto dôvodu vznikol tento návrh, ktorý je podľa jeho názoru vhodný a reaguje na konkrétné požiadavky a ak má niekto záujem, vie tieto životné situácie riešiť prostredníctvom mechanizmov v návrhoch.

Pripomenu, že od začiatku nekomunikoval, že ide o registrované partnerstvo, avšak rozumie a chápe výhradám a víta uznanie vo vzťahu k riešeniu veci. Ďalej uviedol, že rešpektuje stanovisko výboru, nie je však v jeho gescii riešenie ďalších situácií. O ďalších návrhoch rokoval aj s inými rezortami medzi inými s MV SR, MZ SR alebo MPSVR SR, avšak nebola vôľa. Ďalšie zlepšenia sú možné prostredníctvom MPK.

Uviedol, že sa teší na podnety v MPK, pričom návrh je v zásade otvorený. Čo sa týka dedenia, takýto návrh bol pripravený, ale neboli možné v rámci mandátu, ktorý mu bol udelený. Osobne si myslí, že je to dobrý návrh, nejedná sa o konečný text a neoslabuje komunitu. V prípade ďalších návrhov odporúča obrátiť sa na vládu a poslancov. Vo vzťahu k námietkam k nadáciám to považuje za zástupné témy, chápe obavy niektorých o zdroje, jedná sa však o nástroj, ktorý bude možno použiť širokospektrálne a aj na riešenie majetkoprávnych vzťahov.

Čo sa týka predmetných návrhov, sám dostal množstvo pozitívnych väzieb, aj z LGBTI komunity, ale rozumie, že sú rôzne názory. Osobne si myslí, že sa jedná o dobrý návrh na otvorenie diskusie a situácie. Zdôraznil, že je to otvorený návrh, na ktorom sa dá ďalej pracovať. Uviedol aj pozitívnu spätnú väzbu od politických strán. Dopyt je na riešenie situácie nezosobášených párov, nielen LGBTI párov.

Martin Macko, podpredsedu výboru, Iniciatíva Inakosť

Reagoval na možnosti rozšírenia návrhu, problémom je, prečo by mali mať náhodní ľudia z populácie ďalšie práva bez povinností, ako je tomu v manželstve alebo v ich definícii partnerstva. Ak majú práva, preberajú na seba aj povinnosti, ktoré pomáhajú proti zneužívaniu takého inštitútu. Nemyslí si, že by mali záujem o ďalšie rozširovanie takého inštitútu ak tam nie sú tieto zábrany.

Zuzana Pavlíčková, Slovenské národné stredisko pre ľudské práva

Nadviazala, že aj v stredisku vnímajú, že v tomto návrhu je absolútna absencia vzájomnosti, a teda nie je veľký rozdiel so splnomocnením.

Viliam Karas, predsedu výboru, minister spravodlivosti SR

Si myslí, že je tam obrovský rozdiel a ako uviedol, neriešil partnerstvo, ale len životné situácie, ktoré vedel riešiť a na ktoré bola požiadavka. Umožňuje riešiť situácie, ktoré dnes nie je možné riešiť inak. Rozumie námietkam, ak sa zmení politická situácia, môže sa pripraviť nový návrh.

Ďalej reagoval na výhrady týkajúce sa terminológie a chýbajúcej kontinuite. Ako uviedol, návrh je otvorený a teší sa na rozporové konania, ktorých sa osobne zúčastní. Zároveň vyzval k vzájomnému rešpektu.

Lucia Plaváková, Iniciatíva Inakosť

Poukázala na to, že 5 zo 7 situácií je možné riešiť už dnes, jedná sa o ten istý úkon, len má inú formu.

Viliam Karas, predseda výboru, minister spravodlivosti SR

Uviedol, že nebude treba chodiť k notárovi opakovane, a že dnes nie je možné nahliadať do plnomocenstva. Ďalej uviedol, že sa návrhom zavádzajú register, ktorý umožňuje, aby štát do neho nahliadal a rešpektoval ho. Dôležitým bolo pre neho aj digitálne riešenie návrhu.

Martin Macko, podpredseda výboru, Iniciatíva Inakosť

Navrh, aby sa do budúcnosti nevymýšľali zbytočne nové veci, ale napríklad upravili by sa blízke osoby. Ako uviedol minister tento návrh neprešiel. Návrh bol predložený s dobrým úmyslom. Zároveň predložený návrh umožňuje, aby bol súčasne prijatý aj iný návrh.

V závere požiadal ministra, aby tento návrh neboli komunikovaný ako reakcia na ich požiadavky, nakoľko nie je v súlade s rozsudkom Fedotova a ostatní proti Rusku.

Viliam Karas, predseda výboru, minister spravodlivosti SR

Sa vyjadril, že podľa jeho názoru je návrh v súlade s týmto rozsudkom. V závere uviedol, že podstatným nie je právny návrh, ale aby sa spoločnosť posunula ako celok.

Výbor pristúpil k hlasovaniu o návrhu uznesenia č.33, ktoré bolo prijaté.

Minister spravodlivosti Viliam Karas sa podčakoval zúčastneným a ukončil zasadnutie výboru.

Zapísala: Natália Príty Kochanová, Odbor ľudských práv, Ministerstvo spravodlivosti SR

Schválili: Viliam Karas, minister spravodlivosti Slovenskej republiky, predseda výboru

Martin Macko, Iniciatíva Inakosť, podpredseda výboru /

Marián Filčík, Ministerstvo spravodlivosti SR

Použité skratky

MPSVR SR Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

MS SR Ministerstvo spravodlivosti SR

MV SR Ministerstvo vnútra SR

MZ SR Ministerstvo zdravotníctva

NAKA Národná kriminálna agentúra

NR SR Národná rada Slovenskej republiky

TZ Trestný zákon

Prezenčná listina

z 20. zasadnutia Výboru pre práva lesieb, gejov, transrodových a intersexuálnych osôb

7. marec 2023, 10:00 hod., MSSR

Členovia podľa článku 4 Štatútu Rady vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

P.č.	Priezvisko a meno	Funkcia a inštitúcia	Podpis
1	Viliam Karas	Minister spravodlivosti SR, predsedu	
2	Martin Macko	Iniciatíva Inakosť, podpredseda	
3	Jana Urbanová	Ministerstvo spravodlivosti SR, tajomníčka	
členovia a členky podľa článku 4 ods. 5 Štatútu Výboru			
4	Marián Filčík	Ministerstvo spravodlivosti SR	
5	Nikola Ružičková	Ministerstvo zdravotníctva SR	
6	Svetlana Síthová	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR	
7	Radoslav Kutaš	Ministerstvo kultúry SR	
8	Anna Verešová	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	
9	Ivan Fučal'	Ministerstvo vnútra SR	
10	Barbara Illková	Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR	

Prezenčná listina

z 20. zasadnutia Výboru pre práva lesieb, gejov, transrodových a intersexuálnych osôb

7. marec 2023, 10:00 hod., MSSR

11	Inštitút pre výskum práce a rodiny	
12	Michaela Bírošová	Národný inšpektorát práce
13	Zuzana Pavlíčková	Slovenské národné stredisko pre ľudské práva
14	Tomáš Čítbaj	kancelária Verejného ochrancu práv
15	Zuzana Magurová	Ústav štátu a práva SAS členovia a členky podľa článku 4 ods. 6 Štatútu Výboru
16	Lucia Berdisová	právnička spolupracujúca s Iniciatívou Inakosť
17	Barbora Burajová	Iniciatíva Inakosť
18	Christián Havlíček	TransFúzia
19	Jana Jablonická Zenzulová	Iniciatíva Inakosť
20	Dominika Jašeková	OZ Odysseus
21	Zara Kromíková	Komunitné a poradenské centrum pre LGBTI ľudí PRIZMA
22	Andrej Kuruc	Iniciatíva Inakosť

Prezenčná listina

z 20. zasadnutia Výboru pre práva ľesieb, gejov, transrodových a intersexuálnych osôb

7. marec 2023, 10:00 hod., MSSR

23	Lucia Plaváková	inPoradňa - Iniciatíva lnakosť'	v.z.
24	Hana Smitková	Aspekt	
25	Peter Varga	Občan, demokracia, zodpovednosť	v. z. Martin Macko
26	Barbora Vašeczková	lekárska spolupracujúca s TransFúzia	
prizvaní podľa čl. 4 ods. 8 Štatútu Výboru			
1			
2			
3			
4			
dáľší prítomní			v.z.
5	Miroslava Bálintová	Zástupkyňa SR pre Európskym súdom pre ľudské práva	
6	Eduard Csudai	Tajomník Výboru NR SR pre ľudské práva a národnostné menšiny	
7	Martin Dorociak	Rada pre mediálne služby	

Prezenčná listina

z 20. zasadnutia Výboru pre práva lesieb, gejov, transrodových a intersexuálnych osôb

7. marec 2023, 10:00 hod., MSSR